

Závazkové právo – obecná část

Pojem závazkového vztahu
Struktura závazkového vztahu
System závazkového práva
Třídění závazků

Cíle vlastnického práva a závazků z právních úkonů

- **Cíl vlastnického práva = regulace
přivlastňování hodnot**
- **Cíl závazků z právních úkonů = regulace
směny hodnot**

Pojem závazkového vztahu

- Vlastnické právo – vyjadřuje majetkovou strukturu společnosti (statický pohled)
- Závazkové právo – umožňuje realizovat dynamický potenciál směny majetkových hodnot, obsažených ve vlastnickém právu
- Závazkový vztah – relativní (a contr.absolutní), osobní (a contr.věcné) povahy

System závazkového práva

- Obecná část - § 488-587 OZ
- Zvláštní část
 - Závazky z právních úkonů – § 588-852k OZ + zvláštní předpisy (z. č. 116/1990 Sb., o nájmu a podnájmu nebyt. prostor, dále pojištění, spotř. Úvěr aj.)
 - Závazky z protiprávních úkonů - část šestá OZ + rozptýlená úprava (zejm. v závazcích z právních úkonů a ve zvláštních předpisech)

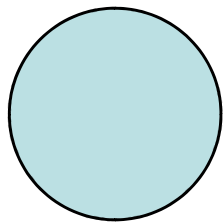
Struktura závazkového vztahu

Pojetí vztahu Prvek	Abstraktní- objektivní	Konkrétní- subjektivní
Subjekty	Účastník-strana Dlužník-věřitel	Individuálně určená osoba
Objekt-předmět	Plnění	Předmět plnění
Obsah	Právo a povinnost plnit (pohledávka- dluh)	Individualizo- vané plnění

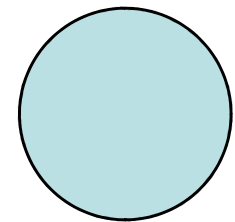
Schéma závazkového vztahu

- Strany, účastníci, věřitel, dlužník
- Pohledávka-dluh
- Právo-povinnost součinnosti

Věřitel

Dlužník

Třídění závazkových vztahů

- Podle subjektů
- Podle předmětu a obsahu

Třídění závazků podle subjektů

- Jednoduché
- Společné
 - Dílčí
 - Solidární
 - Solidárně nedílné
 - Vícestranné
 - Ve prospěch třetích osob
 - K tíži třetích osob

Závazky dílčí a solidární

- Dílčí – mechanické spojení dvou nebo více závazků různých dlužníků nebo věřitelů
- Solidarita pasívní – více dlužníků má témuž věřiteli splnit tentýž dluh společně a nerozdílně
- Solidarita aktivní – více věřitelů může od téhož dlužníka požadovat společně a nerozdílně tutéž pohledávku

Třídění závazkových vztahů podle předmětu a obsahu

- S plnění dělitelným a nedělitelným
- S plněním zastupitelným a nezastupitelným
- S plněním jednotlivě a druhově určeným
- S plněním alternativně určeným - *alternativa facultas*
- S plněním peněžitým a nepeněžitým
- *Synallagmatické a asynallagmatické*